

Vergaderjaar 1991-1992 Nr. 42

22 354**Overeenkomst inzake sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Australië, 's-Gravenhage, 4 januari 1991****Nr. 1**

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 18 oktober 1991. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 17 november 1991.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 16 oktober 1991

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet¹ de Raad van State gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 4 januari 1991 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Overeenkomst inzake sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Australië (Trb. 1991, 75).²

Een toelichtende nota bij de Overeenkomst treft U eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

¹ Art. 91, (1), add. art. XXI, (1)(a) G.W. en art. 61, (3), G.W. 1972.

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

S-SV
S-IZ

VERDRAG INZAKE SOCIALE ZEKERHEID MET AUSTRALIË

TOELICHTENDE NOTA

I. ALGEMEEN

Op 1 januari 1990 waren sedert 1946 circa 190 000 Nederlanders naar Australië geëmigreerd. Bijna 70 000 Nederlanders zijn gedurende die periode vanuit Australië naar Nederland teruggekeerd. De emigratie van Nederlanders naar Australië is sedert 1983 sterk gedaald, gelet op het beperkende toelatingsbeleid van de Australische regering.

De Nederlandse gemeenschap in Australië (hieronder worden alleen personen met de Nederlandse nationaliteit begrepen) wordt door de Australische regering thans geschat op 95 000. Het aantal Australiërs in Nederland is slechts gering.

Daar afspraken inzake sociale zekerheid tussen Nederland en Australië tot op heden hebben ontbroken, kunnen personen die in Nederland of Australië wonen c.q. hebben gewoond en/of gewerkt alleen ingevolge de nationale wetgevingen van beide landen hun sociale zekerheidsrechten realiseren.

Dit heeft voor Nederlanders die naar Australië zijn geëmigreerd tot gevolg dat zij slechts aan opgebouwde rechten ingevolge de Algemene Ouderdomswet aanspraken kunnen ontlenuen. Voor wat betreft de Australische wetgeving zijn de belemmeringen nog groter. Sommige uitkeringen (bijvoorbeeld die aan nagelaten betrekkingen) worden ingetrokken bij langdurig verblijf in of vertrek naar buitenland. Daarnaast heeft het systeem van inkomens- en vermogenstoetsen in het Australische stelsel tot gevolg dat uitkeringen die wel kunnen worden geëxporteerd, althans in Nederland niet of nauwelijks tot uitbetaling komen. De exportabele uitkering is in het algemeen van een dusdanig niveau, dat deze alleen onvoldoende is om te voorzien in de kosten van levensonderhoud. Derhalve moet in Nederland van de mogelijkheid tot het verkrijgen van uitkering ingevolge de Algemene Bijstandswet gebruik worden gemaakt. In die gevallen draait derhalve Nederland in financieel opzicht op voor de stringente voorwaarden van het buitenlandse stelsel. Tevens kent het Australische sociale zekerheidsstelsel voor bepaalde uitkeringen wachttijden alsmede voorwaarden omtrent de plaats waar men geboren is.

Het is duidelijk dat gelet op de wetten in de beide landen aanzienlijke manco's in de sociale verzekeringspositie van tussen Nederland en Australië migrerende personen kunnen ontstaan.

Het thans gesloten Verdrag beoogt in een aantal van deze manco's te voorzien.

Het berust op de volgende algemene beginselen en uitgangspunten.

- gelijke behandeling van elkaars onderdanen bij de toepassing van de nationale sociale zekerheidswetgeving;
- samentelling van woon- en/of verzekeringstijdvakken die in beide landen zijn doorgebracht of vervuld, indien voor het recht op uitkering een wachttijd bestaat;
- gelijkstelling van woonplaats, voorzover voor de opening van het recht op uitkering een woonplaatsseis wordt gesteld;
- uitbetaling van uitkeringen aan degenen die op het grondgebied van de andere Staat wonen, indien de nationale wetgeving exportbeperkingen kent.

Het materiële toepassingsgebied van het Verdrag strekt zich thans slechts uit tot de sociale zekerheidsregelingen voor ouderdom, doch ten

behoefte van de personen die vanuit Nederland in Australië op tijdelijke basis te werk zijn gesteld tot alle Nederlandse sociale verzekerings-takken, zulks met oog op instandhouding van het Nederlandse sociale verzekeringsstelsel voor gedetacheerden.

Gelet op de principiële wetswijzingen omtrent de regelingen voor overlijden en invaliditeit die Australië voorbereidt, omvat het Verdrag geen bepalingen ter zake van de regelingen inzake die risico's

Voor een regeling met betrekking tot kortlopende uitkeringen bestaat, gezien de afstand tussen Nederland en Australië, geen noodzaak.

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op verscheidene bepalingen van het Verdrag. Een overzicht van de Australische wetgeving is als bijlage bij deze nota toegevoegd.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Titel I – Algemene bepalingen

Artikel 2 geeft een beschrijving van het materiële werkingsgebied. Van Nederlandse zijde is de AOW ingebracht, terwijl aan de Australische zijde het equivalent van de AOW, de «age pensions», onder de materiële werkings sfeer van het Verdrag is gebracht. Recht op «age pensions» bestaat voor mannen van 65 jaar en ouder en voor vrouwen van 60 jaar en ouder. Tevens heeft Australië die zogenaamde «wife's pensions» ingebracht. Dit pensioen vormt een afgeleid recht voor vrouwen die geen zelfstandig recht op een ouderdomspensioen hebben en die echtgenote zijn van een persoon die wel recht heeft op «age pension». Het «wife's pension» is inkomensafhankelijk en vormt een component bij het ouderdomspensioen. In zoverre is dit pensioen als pendant te beschouwen van de AOW-toeslag. Ook de AOW-toeslag is inkomensafhankelijk; men kan derhalve spreken van wederkerigheid.

Voor de hierna te bespreken, eenzijdige bepaling omtrent detachering (artikel 6) wordt de materiële werkings sfeer voor Nederland uitgebreid met regelingen voor ziekte (uitkeringen in geld en in natura), werkloosheid, kinderbijslag, invaliditeit en overlijden.

Gelet op de krachtens de Australische grondwet bestaande noodzaak verdragen inzake sociale zekerheid met andere Staten te transformeren tot nationale wetgeving bepaalt het tweede lid van artikel 2 dat wetgeving die betrekking heeft op verdragen inzake sociale zekerheid van Australië met andere Staten niet onder het Verdrag valt.

Naast de beschrijving van de ruime personele werkings sfeer van het Verdrag (artikel 3), die een uitvloeisel is van de weinig belemmeringen omvattende wetgeving in Australië en in Nederland voor aansluiting bij de stelsels, geeft artikel 4 aan dat de, overigens schaarse, voorwaarde omtrent nationaliteit in het Nederlandse of Australische stelsel niet gelden voor onderdanen van het andere land.

Het Verdrag bevat behalve een detacheringsbepaling in artikel 6 geen aanwijfsregels inzake toepasselijke wetgeving. De wenselijkheid hiertoe ontbreekt, gelet op het – afgezien van tijdelijke tewerkstellingen in het ander land – nauwelijks voorkomen van woon-/werkverkeer of van dubbele werksituaties in beide landen.

Een ander aspect dat hierbij een rol heeft gespeeld, is het gegeven dat de Australische wetgeving geen rechten kan onthouden aan personen die aan objectieve (met name woon-)eisen voldoen. Evenmin is het mogelijk dat men, gelet op het uit de algemene middelen gefinancierde sociale

zekerheidsstelsel in Australië, belastingreductie geniet in geval van uitsluitende onderworpenheid aan de Nederlandse sociale verzekeringswetgeving. Toch is in artikel 6 een eenzijdige detacheringsbepaling opgenomen, die de mogelijkheid creëert dat de persoon die vanuit Nederland onder bepaalde voorwaarden gedurende maximaal vijf jaar in Australië te werk wordt gesteld, onderworpen blijft aan de sociale verzekeringswetgeving van Nederland. Deze bepaling voorziet in een behoefte de verzekering in Nederland niet te onderbreken.

Omdat het Australische en Nederlandse stelsel op belangrijke onderdelen verschillen, is het verdragsgedeelte dat handelt over de berekening en uitbetaling van uitkeringen gesplitst over twee titels. De met dit Verdrag beoogde coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels in beide landen kan aldus beter worden bereikt. In een aparte titel zijn gemeenschappelijke bepalingen ondergebracht.

Titel II – Bepalingen inzake Australische uitkeringen

De woon- of verblijfplaats in Nederland of in derde Staten waarmee Australië een sociaal zekerheidsverdrag heeft gesloten van personen die onder de personele werkingssfeer van het Verdrag vallen, wordt ingevolge artikel 7 voor de aanspraak op Australische uitkeringen gelijkgesteld met woon- of verblijfplaats in Australië.

Het bepaalde bij artikel 8 is in het Verdrag opgenomen om te vermijden dat de nationale Australische wetgeving de in dit artikel genoemde uitkeringen vermindert c.q. de aanspraak daarop ontzegt in geval gelijktijdig verdragsaanspraken op Australische uitkeringen bestaan.

De Australische wetgeving stelt voor de opening van het recht op uitkering minimum-eisen over de periode dat de pensioengerechtigde in Australië heeft gewoond. Met behulp van artikel 9 wordt deze eis verzacht dan wel terzijde gesteld.

Artikel 10 geeft aan hoe de Australische ouderdomsuitkering moet worden berekend: de leden 1 tot en met 4 van dit artikel bepalen de berekeningswijze van de uitkering voor personen die in Nederland wonen, terwijl het vijfde lid een modaliteit aangeeft voor de toepassing van de inkomensstoets ten aanzien van uitkeringsgerechtigden die in Australië wonen.

Het tweede lid, onderdeel (a), bepaalt dat de door het Australische sociale zekerheidsorgaan toe te passen inkomensstoets geen rekening houdt met eventuele uitkeringen ingevolge de Algemene Bijstandswet. Door deze bepaling wordt voorkomen dat de Australische uitkering voor degenen die aanvullende bijstand ontvangen, op nul uitkomt. Nederland is dan – en dit gebeurt in de situatie dat er van een verdrag nog geen sprake is – gehouden de volledige bijstandsuitkering te betalen.

Het tweede lid, onderdeel (b), geeft regels voor de berekening van een pro rata uitkering. De uitkering wordt bepaald aan de hand van een breuk die rekening houdt met de periode van wonen in Australië. In geval de periode van wonen in Australië al dan niet onafgebroken 25 jaar of meer bedraagt heeft men in beginsel aanspraak op het volledige Australische pensioen. De Australische inkomensstoets wordt verzacht door niet alleen uitkeringen ingevolge de Algemene Bijstandswet alsmede de AOW-toeslag buiten beschouwing te laten, maar ook door het Nederlandse AOW-pensioen alleen als inkomen in aanmerking te nemen nadat het fictief tijdsevenredig is vermindert met dezelfde breuk als dewelke op het Australisch pensioenbedrag is toegepast.

Het vijfde lid van artikel 10 bepaalt voor uitkeringsgerechtigden in Australië dat de eventuele Nederlandse AOW-uitkering direct op de met behulp van de samenstellingsbepalingen of andere bepalingen van het Verdrag verkregen Australische uitkering in mindering wordt gebracht.

Titel III – Bepalingen met betrekking tot Nederlandse uitkeringen

Artikel 11 bepaalt dat onder bepaalde voorwaarden personen die verzekerd zijn geweest ingevolge de AOW maar bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd niet voldoen aan de voorwaarden van de artikelen 55 en 56 van de AOW om in aanmerking te komen voor de overgangsvoordelen AOW, tijdvakken van wonen en/of werken in Nederland vóór 1 januari 1957 als fictief verzekerde tijdvakken in het ouderdomspensioen gehonoreerd krijgen.

Titel IV – Gemeenschappelijke bepalingen voor de berekening van uitkeringen

In artikel 12 van het Verdrag is een oplossing gezocht voor de wederzijdse invloed van de inkomenstoets in beide ouderdomspensioensystemen. Het Australische orgaan laat voor de berekening van het «age pension» van de in Nederland wonende gerechtigde de AOW-toeslag buiten beschouwing. Het Nederlandse orgaan houdt voor de berekening van de AOW-toeslag van de in Australië wonende gerechtigde geen rekening met de sociale zekerheidsuitkeringen van de partner van die gerechtigde. Aldus hebben de verdragssluitende partijen getracht het uitgangspunt van de nationale stelsels te handhaven, te weten het garanderen van een uitkering op minimumniveau na pensionering, daarbij rekening houdend met het principe van gedeelde financiële verantwoordelijkheid voor degenen die onder het Verdrag vallen.

Titel V – Administratieve en overige bepalingen

Deze titel bevat een aantal voor sociale verzekeringsverdragen gebruikelijke bepalingen zoals gelijkstellingsvoorschriften omtrent het aanvragen van pensioen en het instellen van beroep (artikel 13), terugbetaling en verrekening van ten onrechte ontvangen pensioen (artikel 14), voorschriften die valutabeperkende maatregelen of andere restricties met het oog op de betaling van uitkeringen vanuit één der verdragssluitende Staten moeten tegengaan (artikel 15), een regeling voor het uitwisselen van informatie en verlenen van wederzijdse bijstand met het oogmerk om op goede wijze de eigen wettelijke regelingen te kunnen uitvoeren (artikel 16).

Ook is een procedure overeengekomen voor een eventuele herziening van het verdrag (artikel 18).

Titel VI – Overgangs- en slotbepalingen

De door het Verdrag mogelijk gemaakte uitkeringsrechten of aanspraken daarop zullen pas vanaf de datum van inwerkingtreding van het Verdrag worden gehonoreerd. Dit staat er niet aan in de weg dat de (verzekerde) gebeurtenis (bijv. het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd) reeds voor die datum kan hebben plaatsgevonden. Dat betekent bijvoorbeeld dat een persoon die de pensioengerechtigde leeftijd vóór datum van inwerkingtreding van het Verdrag heeft bereikt vanaf die datum zonder terugwerkende kracht een op het Verdrag gebaseerde pensioenaanspraak kan realiseren.

Artikel 20 geeft regels omtrent de procedures die in acht genomen dienen te worden ten behoeve van de inwerkingtreding c.q. de opzegging van het Verdrag.

III. BUDGETTAIRE GEVOLGEN

Het Verdrag heeft in twee opzichten gevolgen voor de Nederlandse sociale zekerheidsuitgaven.

Enerzijds worden AOW-pensioenen voor ingezetenen van Australië, die sedert de inwerkingtreding van de AOW op 1 januari 1957 krachtens deze wet verzekerd zijn geweest, verhoogd met fictieve verzekeringstijdvakken gebaseerd op wonen en werken in Nederland in de periode vóór 1957. (Een dergelijke bepaling is gebruikelijk in de bilaterale verdragen inzake sociale zekerheid, waarbij Nederland partij is, evenals in de Verordening (EEG) 1403/71 inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers en zelfstandigen in de EG.) Het betreffende verhogend effect van de uitkeringslasten zal na inwerkingtreding van het Verdrag globaal berekend 20 miljoen gulden per jaar bedragen. Als gevolg van instroom van nieuwe gerechtigden zal het genoemde bedrag mogelijk nog met ca. twee miljoen gulden per jaar stijgen, althans in de eerstkomende jaren. Daarna zullen de extra uitkeringslasten weer verminderen omdat het aantal oudere pensioengerechtigden zal afnemen en omdat voor nieuwe pensioengerechtigden het aantal te honoreren fictieve tijdvakken vóór 1957 zal dalen. Vanaf 2007 zijn er voor nieuwe pensioengerechtigden geen tijdvakken vóór 1957 meer, waarover AOW-pensioen moet worden betaald.

Anderzijds zullen vanaf de datum van het Verdrag in werking treedt, vanuit Australië old age pensions worden betaald aan remigranten die een gekort AOW-pensioen ontvangen en die indien zij niet beschikken over voldoende neveninkomsten of over voldoende vermogen, thans nog een aanvullende bijstandsuitkering ontvangen. De huidige kosten verbonden aan aanvullende bijstandsuitkeringen aan Australische remigranten met een AOW-uitkering worden uitgaande van 70 000 remigranten geschat op enkele tientallen miljoenen gulden per jaar. Daar de Australische pensioenen aanvullende bijstandsuitkeringen overbodig zullen maken, wordt laatstgenoemd bedrag bespaard. Deze aan de Rijksbegroting toevallende besparing is structureel in tegenstelling tot de voornoemde meerkosten voor het Algemene Ouderdomsfonds.

Bij de berekeningen is van een status quo van de huidige woonplaats der (r)emigranten uitgegaan.

IV. KONINKRIJKSPOSITIE

Het Verdrag zal, voor wat het Koninkrijk betreft, alleen voor Nederland gelden (artikel 1, eerste lid).

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. ter Veld

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P. Dankert

Overzicht van wijzigingen in de tekst van het Verdrag ten opzichte van het oorspronkelijke aan Hare Majesteit de Koningin aangeboden voorstel.

I. In de tekst van het Verdrag zijn geen wijzigingen aangebracht.

II. In de toelichtende nota zijn de navolgende wijzigingen aangebracht:

1. De omschrijving van het materiële toepassingsgebied in hoofdstuk I: Algemeen is aangepast.
2. Aan Hoofdstuk II: Artikelsgewijze toelichting zijn beschouwingen omtrent titel V en titel VI toegevoegd.
3. Er is een hoofdstuk III: Budgettaire gevolgen toegevoegd.

KORT OVERZICHT VAN DE SOCIALE ZEKERHEID IN AUSTRALIË

1. Inleiding

Australië kent een zekerheidsstelsel met uitkeringen in geld, onder de verantwoordelijkheid van de federale regering (Department of Social Security) en met geneeskundige verstrekkingen e.d., gedeeltelijk onder de verantwoordelijkheid van de federale regering (Department of Health), en gedeeltelijk van de verschillende State Governments.

2. Geneeskundige verstrekkingen

Australië kent een nationaal gezondheidszorgsysteem, Medicare genaamd. Het omvat een algemene basisverzekering voor alle ingezetenen van Australië. Het wordt gefinancierd uit belastingopbrengsten. Onlangs heeft Nederland een Verdrag met Australië gesloten inzake de verlening van medische zorg bij tijdelijk verblijf (max. zes maanden).

3. Social Security Act

De sociale zekerheidsregelingen van Australië zijn ondergebracht in de Social Security Act 1947. Algemeen beginselen van deze regelingen zijn:

- ingezetenschap, soms gecombineerd met de voorwaarde geboren te zijn in Australië;

- inkomens- en vermogenstoets;
  - flat-rate uitkeringen;
  - geen bijdragen door middel van premieheffing bij werkgevers c.q. werknemers;
- financiering via belastingopbrengsten.

Hieronder volgt een samenvatting van de regelingen voor de afzonderlijke risico's.

3.1 Family allowance

Ouders hebben met betrekking tot hun kinderen onder de 16 jaar (indien schoolgaand en financieel afhankelijk van de ouders: kinderen onder de 18 jaar; indien de ouders minvermogend zijn: kinderen onder de 25 jaar) recht op kinderbijslag. Om aanspraak te maken op kinderbijslag moeten zowel de aanvrager als de kinderen in Australië zijn geboren, dan wel de intentie hebben permanent in Australië te blijven wonen. Er is geen inkomens- of vermogenstoets, behalve indien het gaat om kinderen in de leeftijd van 18 tot 22 jaar. Ouders die gerechtigd zijn tot een sociale zekerheidsuitkering, ontvangen voor de te hunner laste komende kinderen naast kinderbijslag een toeslag.

3.2 Orphans' pension

Wezenpensioen wordt betaald – zonder inkomensstoets – ten behoeve van kinderen jonger dan 16 jaar of financieel full-time studerende kinderen tot 25 jaar, wier beide ouders overleden zijn, of waarvan één der ouders overleden is en de ander niet in staat is de verzorging van het betreffende kind op zich te nemen. Om aanspraak te maken op wezenpensioen moet het betreffende kind in Australië geboren zijn, dan wel de intentie hebben permanent in Australië te blijven wonen.

3.3 Widows' pension

Het weduwnenspensioen is bestemd voor weduwen en bepaalde andere categorieën vrouwen die de steun van een mannelijke kostwinner hebben verloren. Er zijn drie klassen te weten:

Klasse A – de vrouw met tenminste één kind jonger dan 16 jaar (dan wel jonger dan 25 jaar bij een afhankelijke studerende).

Klasse B – de vrouw van 50 jaar of ouder die geen kind tot haar last heeft, of de vrouw van tenminste 45 jaar indien zij geen aanspraak meer kan maken op een klasse A pensioen omdat zij niet meer aan de voorwaarden voldoet.

Klasse C – de vrouw jonger dan 50 jaar die geen kind tot haar last heeft en die, binnen 26 weken na het overlijden van haar echtgenoot, in behoeftige omstandigheden verkeert.

De weduwe moet woonachtig zijn in Australië, tenzij de aanvragerster en haar echtgenoot op het moment van zijn overlijden ingezetene van Australië waren.

De inkomens- en vermogenstoets zijn dezelfde als bij het Age pension (zie hierna par. 3.7, 3.15 en 3.16).

3.4 Unemployment benefit

Werklozen die tenminste 16 jaar oud zijn maar nog geen aanspraak maken op een ouderdompensioen kunnen in aanmerking komen voor een werkloosheidsuitkering. Voorwaarden zijn verder dat zij het jaar voorafgaand aan hun werkloosheid in Australië hebben gewoond of de intentie hebben in Australië te blijven wonen. Tevens moeten zij in staat zijn en de wil hebben passende arbeid te aanvaarden, redelijk stappen tot het verwerven van een werkkring hebben ondernomen c.q. ondernemen en niet werkloos zijn vanwege stakingen, werkonderbrekingen e.d. De werkloosheidsuitkering is verder onderworpen aan de inkomensstoets, maar niet aan de vermogenstoets.

3.5 Sickness benefit

Aanspraak op een ziekgelduitkering maakt degene die tenminste de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt maar nog geen aanspraak heeft op een ouderdompensioen en die door ziekte tijdelijk buiten staat is werkzaamheden te verrichten en als gevolg daarvan inkomensverlies lijdt.

Dezelfde inkomensstoets als bij de werkloosheidsuitkering is van toepassing (geen vermogenstoets).

3.6 Special benefit

Aanspraak op een Special benefit maakt degene die geen recht heeft op een pensioen, werkloosheid- of ziekengelduitkering en niet in staat is in de kosten van levensonderhoud van haar/hemzelf en degene die van haar of hem afhankelijk zijn te voorzien.

De hoogte van de uitkering staat ter beoordeling van de Secretary van het Department of Social Security maar mag de hoogte van een ziekengeld c.q. werkloosheidsuitkering niet te boven gaan.

3.7 Age pension

Aanspraken op een ouderdomspensioen hebben zowel mannen als vrouwen, bij het bereiken van de leeftijd van 65 respectievelijk 60 jaar.

Het ouderdomspensioen is inkomens- en vermogensgetoetst en bovendien afhankelijk van het ingezetenschap. In het algemeen moet men vóór het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd tenminste 10 jaar in Australië hebben gewoond. De inkomensstoets is minder stringent ten aanzien van personen ouder dan 70 jaar. Ten aanzien van blinden wordt de inkomensstoets niet toegepast.

3.8 Wifes' pension

Aanspraak op een wifes' pension hebben echtgenotes van gerechtigden tot een Age pension of een invalids' pension die geen zelfstandig recht op een pensioen hebben. De inkomens- en vermogensstoets is dezelfde als voor gepensioneerden met een aanspraak op een ouderdomspensioen. Voor het wifes' pension is geen minimale periode van ingezetenschap vereist.

3.9 Invalids' pension

Aanspraak op een invaliditeitspensioen bestaat er voor personen van 16 jaar of ouder die permanent voor tenminste 85% arbeidsongeschikt dan wel blind zijn. Behalve voor wat betreft een blinde, die het pensioen vrij van een inkomensstoets ontvangt, is het invaliditeitspensioen onderworpen aan dezelfde inkomens- en vermogensstoets als het ouderdomspensioen voor gerechtigden jonger dan 70 jaar.

Er zijn aanvullende eisen voor wat betreft het ingezetenschap indien de arbeidsongeschiktheid buiten Australië is ingetreden.

3.10 Carers' pension

Een carers' pension kan worden uitgekeerd aan degene die geen ander pensioen ontvangt en de verzorging op zich heeft genomen van een langdurig en ernstig gehandicapte pensioengerechtigde die tot het huishouden behoort.

Bij de vermogensstoets wordt zowel het vermogen van de verzorger als de verzorgde in beschouwing genomen. De gebruikelijke inkomensstoets is van toepassing.

3.11 Sheltered employment allowance

Een sheltered employment allowance wordt uitbetaald in plaats van, en in het algemeen onder dezelfde voorwaarden als het invaliditeitspensioen aan personen werkzaam in een goedgekeurde werkvoorzieningsplaats.

3.12 Supporting parents' benefit

Aanspraak op een supporting parents' benefit maakt degene die (anders dan vrouwen die aanspraak maken op een weduwenpensioen) zelfstandig kinderen onderhoudt.

De inkomens- en vermogenstoets en de eisen voor wat betreft het ingezetenschap zijn dezelfde als die welke gelden voor het Class A-weduwenpensioen.

3.13 Other benefits

Naast bovenvermelde pensioenen en uitkeringen bestaan in Australië verscheidene aanvullende uitkeringen ten behoeve van pensioen- en uitkeringsgerechtigden zoals: Sole parents' supplement; Rent assistance; Young homeless allowance; Special temporary allowance; Remote area allowance; Handicapped child's allowance; Mobility allowance; Funeral benefit.

3.14 Inkomenstoets

De meeste sociale zekerheidsuitkeringen zijn onderhevig aan een inkomenstoets. Voor alleenstaanden worden neveninkomsten tot een bedrag van \$40 per week vrijgelaten. Voor gehuwden geldt een vrijlatingsbedrag van \$70 per week. Daarboven wordt 50% van het neveninkomen op de uitkering in mindering gebracht.

3.15 Vermogenstoets

De vermogenstoets wordt niet toegepast op het door de uitkeringsgerechtigde bewoonde huis dat zijn eigendom is.

Voor huiseigenaren gelden in het kader van de vermogenstoets de volgende vrijlatingsbedragen:

alleenstaande:	\$103.500
gehuwden:	\$147.500

Voor uitkeringsgerechtigden die bewoners van een huurhuis zijn, gelden hogere bedragen, te weten \$177.500 respectievelijk \$221.500.

De bij de **inkomenstoets** en de **vermogenstoets** genoemde bedragen gelden per 1 januari 1991.

3.16 Hoogte van de uitkeringen

Het Australische sociale zekerheidsstelsel kent zogenaamde flat rate uitkeringen die voor de diverse takken van sociale zekerheid afhankelijk van de gezinssituatie even hoog zijn. Per 1 januari 1991 golden de volgende bedragen per week (\$):

voor alleenstaanden	145,85
voor gehuwden p.p.	121,60

Verhoogd pensioen voor ten laste komende kinderen:

kind tot 13 jaar	26,50
kind van 13 tot 16 jaar	38,65
kind van 16 tot 25 jaar	17,00

4. Aanvullende regelingen

Mede door de inkomens- en vermogenstoetsen in het sociale zekerheidsstelsel zijn aanvullende regelingen van grote betekenis in Australië. Hieronder worden de drie belangrijkste regelingen genoemd.

4.1 Workers' compensation

Alle werkgevers zijn verplicht hun werknemers te verzekeren tegen inkomensverlies in verband met arbeidsongeschiktheid ten gevolge van een arbeidsongeval of een beroepsziekte. In het algemeen bedragen deze uitkeringen 100% van het laatstverdiende loon, gedurende een periode van tenminste zes maanden na het intreden van arbeidsongeschiktheid.

Na de eerste zes maanden wordt de uitkering verlaagd tot een forfaitair bedrag.

4.2 Sick leave

Full-time werknemers in Australië zijn beschermd tegen verlies van inkomsten als gevolg van ziekte. Uitkeringen worden verstrekt door de werkgever. De hoogte en de duur van de uitkeringen zijn verschillend. In het algemeen wordt per jaar gedurende een periode van tenminste tien dagen betaald verlof verleend in geval van ziekte.

4.3 Superannuation

Ingevolge een groeiend bedrijfspensioenregelingen, die thans ruim 50 procent van de werknemers dekken, bestaat er aanspraak op een ouderdomspensioen. Deze kan worden uitbetaald in de vorm van een bedrag ineens dan wel door periodieke uitkeringen. Gelet op de inkomens- en vermogenstoets enerzijds en de hoge vrijlatingsbedragen (exclusief het eigen huis) in de vermogenstoets anderzijds wordt thans ruim 80% van de superannuation in de vorm van een bedrag ineens uitgekeerd.